

Motivan lausunto Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleen laadittu) U 26/2022 vp

Eduskunnan talousvaliokunta 26.4.2022

Johtaja Päivi Laitila

Motivan näkemys

- Yhdymme valtioneuvoston kantaan kirjelmän U26/2022 vp mukaan.
- Pidämme laadittua kirjelmää hyvin laadittuna ja tarkoituksenmukaisena.
- Seuraavassa korostamme muutamia kohtia.

Erityisesti nostamme komission ehdotuksesta esiin:

Kansalliset erityispiirteet ja päätöksenteko

- Jäsenmaissa on hyvin erilainen kiinteistökanta (ikä, tekniset järjestelmät, energiatehokkuus), lainsäädäntö, ilmasto-olosuhteet ja kiinteistöihin liittyvät omistusjärjestelyt kuten mm. Suomen asunto-osakeyhtiömalli.
- Täten ei ole perusteltua eikä tarkoituksenmukaista, että EU-tasolla asetetaan tiukat jäsenmaita koskevat vaatimukset, toteutuksen toimintatavat ja aikataulut (delegoidut säädökset).
- Kansallisella tasolla on parhaat edellytykset valita kustannustehokkaimmat ja tarkoituksenmukaisimmat tavat edetä kohti hiilineutraalia rakennuskantaa vuoteen 2050 mennessä.

Kansallista päätöksentekoa tulee korostaa

Ei perusteltua eikä tarkoituksenmukaista, että komissio

- asettaisi **energiatehokkuuden vähimmäistasot olemassa olevien rakennusten energiatehokkuudelle ja korjausrakentamiselle** (Art. 9)
 - määrittäisi enimmäisraja-arvot **uudisrakennusten primäärienergiankulutukselle** (Art. 7, liite III)
 - hyväksyttävä myös kaukolämpö ja verkkosähkö energiahuoltojärjestelmänä
 - päättäisi **taloudellisten kannusteiden** kohdentamisesta.
-
- Komission tarkasti määrittelemän **perusparannussuunnitelman** (Art. 3) sijaan laajalla toimijajoukolla tuotettu **Pitkän aikavälin korjausrakentamisen strategia 2020-2050 ja tiekartta** luovat hyvän pohjan toteuttaa **kansallinen perusparannussuunnitelma**.
 - **Perusparannuspassin** (Art. 10) ajatus on kannatettava, mutta kansallisesti on jo nyt vastaavantyyppisiä työkaluja, joita kannattaisi edelleen kehittää ja levittää.

Muutamia muita poimintoja 1/3

Energiatodistus

- Hyvä, että energiatodistusta kehitetään ja laajennetaan koskemaan laajamittaisia korjauksia, vuokrasopimusten uusimisia ja julkisten tahojen rakennuksia.
- **Lista velvoitteiden ulkopuolelle jäävistä rakennuksista tulee säilyttää**
 - Alle 50m² rakennukset, teollisuusrakennukset jne.
- Muutokset vaativat
 - **lisäresursseja viranomaisille**
 - sekä ammattilaisille että rakennusten omistajille, vuokraajille ja kuluttajille saataville **riittävästi selkeää tietoa ja neuvontaa**

Vaihtoehtoinen menettely

- Lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien **vaihtoehtoinen menettely tarkastusten sijaan hyväksyttävä jatkossakin**
 - Edellyttäen, että neuvonnan ja viestinnän keinoin saavutetaan samat tulokset kuin pakollisilla tarkastuksilla.
- Talotekniikan viestintäfoorumi toimii
 - 17 keskeistä kiinteistö- ja rakennusalan toimijaa
 - Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja yhtenevyyttä viestintään.

Taloudelliset kannusteet

- Yhteistyö rahoitusalan ja energiankäyttäjien välillä tärkeää
 - Tietoa ja neuvontaa rahoitusmahdollisuuksista ja niiden käyttötavoista tarvitaan.

Muutamia muita poimintoja 2/3

Sähköautojen lataus

- Sähköautot lisääntyvät kovaa vauhtia
 - Kotilatauksen mahdollistaminen on keskeistä sähköautoilussa.
- Sähköautojen latauspisteille ja kaapeloinneille esitetyt vaatimukset
- **Uudisrakennuksille ja laajamittaisten korjausten yhteydessä** ovat hyväksyttävissä.
- **Olemassa oleville rakennuksille asetetut vaatimukset vaikuttavat tiukilta**
 - Poikkeukset mahdollistettava pienten pk-yritysten tai vähäisellä käytöllä olevien rakennusten kohdalla.

Automaatio- ja ohjausjärjestelmä

- Yhä enemmän hyödynnetään automaatiojärjestelmiä (sisäilmasto ja energiankulutus)
 - Myös paikalla tuotettu energia, esim. aurinko-sähkön oma tuotanto, ja sähköautojen yleistyminen edistävät kehitystä.
- Automaatio- ja ohjausjärjestelmien asentaminen **uudisrakennuksiin ja laajasti korjattaviin rakennuksiin on kannatettavaa.**
- Velvoitetta ei tule kuitenkaan ulottaa **pientaloihin.**

Muutamia muita poimintoja 3/3

Rakennuksen älyvalmiusindikaattori (SRI)

- Tavoitteiltaan kannatettava, mutta lopullisia päätöksiä etenemisestä **ei voi tehdä ennen kuin indikaattorin testaukset on saatu eri maissa toteutettua** ja tulokset analysoitua.
- **Emme tässä vaiheessa kannata, että komissio antaisi aiheesta delegoidun säädöksen vuonna 2025.**

Osaavan työvoiman riittävyys

- Kiinteistö- ja rakennusalalla on erittäin **tärkeää huolehtia pätevästä ja osaavasta, eri osa-alueet hallitsevasta työvoimasta ja sen riittävästä saatavuudesta.**
- Vahva perus- ja ammatillinen koulutus sekä työssä oppiminen ja lisäkoulutus luovat tähän perustan.
- **Sertifiointi (esim. perusparannuspassi) ei ole ensisijainen keino lisätä korjausrakentamista.**

Lopuksi

Yhteneväisyys Fit for 55 muihin lainsäädäntöehdotuksiin varmistettava.

Komission ehdotus vaikuttaa sisältävän useissa eri artikloissa **runsaasti hallinnollisen työn ja resurssitarpeen lisääntymistä.**

- Viranomaistyön lisäksi tiedonkeruu- ja raportointivelvoitteet lisäävät myös muiden toimijoiden työmäärää.

Direktiivin käytännön toimeenpanoon tulee varata riittävästi aikaa ja resursseja.

Selkeän tiedon ja tulossa olevien toimenpiteiden ja velvoitteiden viestintä riittävän ajoissa.

- Sekä ammattilaiset että erilaiset energiankäyttäjät tarvitsevat **konkreettisia esimerkkejä ja riittävää neuvontaa**, jotta toimenpiteet toteutuvat käytännön työssä.

Aikataulujen realistisuus on tärkeää.

- Vaikka olisi suuretkin resurssit ei esim. kiinteistö- ja rakennusalan ammattilaisia hetkessä saada koulutettua isoja määriä.

Kiitos!

paivi.laitila@motiva.fi

[@MotivaOy](https://twitter.com/MotivaOy)

www.motiva.fi